

SSP Odense

Kriminalpræventiv årsrapport 2017

**TIL ARBEJDET MED AT GØRE BØRN OG UNGE ROBUSTE OVER FOR
RISIKOADFÆRD, DER KAN FØRE TIL KRIMINALITET.**

Indhold

---

1. Formålet med årsrapporten	3
1.1 Læsevejledning	3
2. Årsrapportens årshjul.....	3
3. Sammenfatning af de generelle tendenser i kriminalitetsudviklingen.....	4
3.1 Udvalgte resultater og tendenser, Odense Kommune 2017.....	4
4. SSP Odenses organisering og indsatser.....	5
4.1 Indsatser i SSP Odense.....	6
4.1.1 Indsatsernes gensidige påvirkning	7
4.1.2 Bydækkende indsatser (kolonne 'By')	8
4.1.3 Gruppeindsatser (kolonnen 'Gruppe')	8
4.1.4 Individindsatser (kolonne 'Individ')	8
4.1.5 Perspektivering til effektmål	9
5. Afrapportering på SSP Odenses fire effektmål.....	9
5.1 Flere børn og unge har et sundt forhold til rusmidler.....	9
5.1.1 Faglig note i relation til effektmålet.....	11
5.2 Flere børn og unge udviser positivt og dannet netadfærd på de digitale platforme	12
5.2.1 Faglig note i relation til effektmålet.....	13
5.3 Flere børn og unge fravælger de problematiske ungegrupperinger	15
5.3.1 Faglig note i relation til effektmålet.....	15
5.3.2 Den fremadrettede indsats	17
5.4 Flere børn og unge er kriminalitetsfri	19
5.4.1 Faglig note i relation til effektmålet.....	20
5.4.2. Vurdering af risiko og måling af progression	20
5.4.4 Karakteristika for målgruppen	22
6. Lokale kvalitetssamtaler	23

1. Formålet med årsrapporten

Jævnfør servicelovens § 19 stk. 3 har Odense Kommune udarbejdet og beskrevet en sammenhængende indsats over for ungdomskriminalitet¹. Som del af denne strategi gør SSP Odense årligt status over resultater og tendenser. Årsrapporten bygger på data frem til udgangen af 2017.

Foruden en kriminalpræventiv status til det kriminalpræventive samarbejde bag SSP Odense er formålet med årsrapporten at give organisationen forudsætningerne for at tilrettelægge den fremadrettede effektledelse, der understøtter SSP Odenses fire effektmål:

- Flere børn og unge har et sundt forhold til rusmidler
- Flere børn og unge fravælger de problemskabende ungegrupperinger
- Flere børn og unge udviser positiv og dannet netadfærd på de digitale platforme
- Flere børn og unge er kriminalitetsfri

1.1 Læsevejledning

Tabel 1.1: Læsevejledning

Afsnit 1	Beskriver formålet med årsrapporten og læsevejledningen
Afsnit 2	Beskriver, hvordan årsrapporten er tænkt ind i et årshjul, der gør det muligt at inddrage tendenser mv. i planlægningen af det kommende år
Afsnit 3	Sammenfatter den generelle tendens i kriminalitetsudvikling – nationalt og i Odense
Afsnit 4	Beskriver SSP Odenses organisering og indsatser
Afsnit 5	Afreportering på SSP Odenses fire effektmål
Afsnit 6	Beskriver arbejder med lokale kvalitetssamtaler

2. Årsrapportens årshjul

Bestyrelsen vedtog marts 2018, at SSP Odenses Årsrapport fremover skal bruges som et redskab til eventuelle justeringer på det kriminalpræventive område på såvel kommunalt som lokalt niveau, såfremt data viser særlige behov eller særlige opmærksomhedspunkter. Årsrapporten vil fremadrettet blive offentliggjort i juni måned, hvilket gør det muligt for parter i SSP Odense at medtænke og inddrage tendenser og udvikling i planlægning af det kriminalpræventive arbejde i Odense.

Inddragelse af tendenser mv. på det kriminalpræventive område vil ske via kvalitetsrapporter og kvalitetssamtaler med blandt andet LKS-netværket² i november og december måned, som vil udspringe af den overordnede årsrapport. Den tidsmæssige placering i årshjulet vil give lokalområderne, herunder for eksempel skoler, mulighed for at udarbejde en handlingsplan, der vil kunne inddrages i det kommende års undervisningsplan. De centrale tidspunkter for arbejdet med årsrapporten er beskrevet i tabel 2.1 nedenfor.

Tabel 2.1: årshjul

Marts/april	SSP Odense udarbejder årsrapporten 2017
April/maj	SSP-bestyrelsen drøfter og godkender årsrapporten
Juni	Årsrapporten forelægges som en orienteringssag for de politiske udvalg i BUF og BSF
August	Årsrapporten og fokusområder for det kommende år præsenteres på SSP Odenses Årsmøde
Oktober	SSP Odense udarbejder lokale kvalitetsrapporter over den kriminalpræventive status i lokalområderne
November/december	Der afvikles kvalitetssamtaler i lokalområderne

¹ Se KOMspot-*Robusthed Forebygger*, Odense Kommune, april 2015

² LKS-netværket er navnet på revitalisering af netværket af SSP-lokalbestyrelser. Revitaliseringen blev sat i værk grundet anderledes ressourceprioriteringer ved forskellige SSP-samarbejdspartner, herunder politiet, samt bestyrelsen ønske om strategisk løft af SSP-organiseringen, herunder lokalbestyrelserne. LKS-netværket (Lokalområdernes Kriminalpræventive Samarbejde) som form blev godkendt af bestyrelsen den 15. marts 2018. Den konkrete udformning og struktur er sat i proces.

3. Sammenfatning af de generelle tendenser i kriminalitetsudviklingen

Kriminalitetsudviklingen i Odense følger overordnet de nationale tendenser, hvor ungdomskriminaliteten generelt er faldende, men hvor de, der udøver kriminell adfærd, bliver stadig mere belastede. Dette forhold kommer blandt andet til udtryk i en rapport fra Justitsministeriets Forskningskontor, der viser, at antallet af sigtelser ikke falder lige så meget som antallet af sigtede³.

De sigtede er i højere grad kendetegnet ved blandt andet at have mere end én sigtelse. Det forhold afspejles ligeledes i AVA-koordinationen⁴ i Odense Kommune – gengivet i tabel 3.1 – hvor der også ses en gruppe unge, der står for en stor del af kriminalitetsbekymringerne.

Senest er der fra Justitsministeriets Forskningskontor⁵ udkommet en national rapport om ungdomsårgangen født i 1996, der viser, at gruppen af 'mest kriminelle' udgør 1 % af hele årgangen, mens hovedparten af de unge (85 %) ikke er registreret for kriminalitet, inden de bliver 18 år. Når rapporten alene ser på fordelingen inden for gruppen af unge, der er registreret for kriminalitet, så svarer det til, at de 'mest kriminelle' unge udgør 7 % af dem, der er registreret for kriminalitet. Tendensen omkring ungdomskriminalitet er således, at de mest kriminelle udgør en meget lille gruppe af de unge, mens den største del af de unge er lovlydige. Sammenholdt med tendenserne for sigtelser og kriminalitetsbekymringer uden sigtelser i Odense vurderes det, at tendensen går igen her.

Når man ser på de nationale tal i rapporten og fokuserer på kriminalitetstyperne, ses der desuden en forskel på de 'mest/alvorligt kriminelle' og de 'småkriminelle'. Blandt de 'mest/alvorligt kriminelle' ses der en klar overrepræsentation af kriminalitetstyper som seksualforbrydelser, vold, trusler, røveri og overtrædelse af våbenloven. Modsat viser statistikken for de småkriminelle, at de er overrepræsenteret i sager om butikstyverier og færdselslovsovertrædelser. På nogle områder ses desuden en mere ligelig fordeling, eksempelvis for hærværk, hæleri og lov om euforiserende stoffer⁶.

3.1 Udvalgte resultater og tendenser, Odense Kommune 2017

- Der er forskel på lokalområdernes andel af børn og unge med kriminalitetsbekymringer, herunder med unge på bandebekymringslisten. Således er særligt fire områder repræsenteret med flere bekymringer end gennemsnittet. Disse er: Vollsmose, Sct. Hans/Rising, Rosengård/Kragsbjerg og Vestre/Åløkke/Bolbro⁷.
- Formerne for bekymringer adskiller sig også fra område til område. Blandt de fire hyppigst forekommende typer af sigtelser topper lov om euforiserende stoffer listen. Derefter følger sigtelser om tyveri/butikstyveri, hærværk og vold. Der ses dog som i 2016 også en stigning i antallet af sigtelser vedr. bedrageri og databedrageri. Nogle lokalområder skiller sig ud med denne type af sigtelser: Korup/Ubbesrud, Vestre/Åløkke/Bolbro, Rasmus Rask/Højme, Vollsmose, Hunderup/Munkebjerg og Seden/Agedrup⁸.
- Af det samlede antal bekymringer i AVA-koordinationen er godt 50 % unikke personer⁹. Knap halvdelen har således mere end én bekymring (jf. tabel 3.1).
- Af det samlede antal bekymringer i AVA-koordinationen er 42 % tematiseret på grund af en sigtelse fra politiet (jf. tabel 3.1). Det er således 58 % af bekymringerne, der er del af en 'tidlig' bekymring.
- Af det samlede antal unikke personer i AVA-koordinationen er 44 % med en sigtelse (jf. tabel 3.1). Således optræder individer, der er tematiseret med en sigtelse, hyppigere på AVA-koordinationen end individer,

³ (September 2016), *Kriminalitet og alder. Udviklingen i strafferetlige afgørelser 2006-2015*. Justitsministeriets Forskningskontor

⁴ AVA-koordinationen står for Analyse, Vurdering og Anbefaling og er samarbejdet mellem Odense Kommune og Fyns Politi, jf. retsplejelovens § 115, der giver mulighed for at udveksle oplysninger i det kriminalpræventive samarbejde.

⁵ Pedersen A.J.B og Jørgensen T.T. (oktober 2017), *UNGDOMSKRIMINALITET, DE MEST KRIMINELLE*. Justitsministeriets Forskningskontor

⁶ Mistanker/sigtelser vedrørende unge fra årgang 1996 fordelt efter kriminalitetskategori og kriminalitetens art. *UNGDOMSKRIMINALITET, DE MEST KRIMINELLE*. Justitsministeriets Forskningskontor

⁷ Kilde: kriminalitetsbekymringer ved AVA-koordinationen 2017

⁸ Kilde: kriminalitetsbekymringer ved AVA-koordinationen 2017

⁹ Unikke personer beskriver antallet af personer i opgørelsen, hvilket adskiller sig fra antallet af bekymringer. En unik person fremgår således kun én gang i opgørelsen, mens den unikke person godt kan have mere end en bekymring.

der er tematiseret med andre artsbetegnelser¹⁰.

- Det gennemsnitlige antal bekymringer pr. individ i aldersgruppen 13 til 24 år er 1,97. For top fem i den tilsvarende aldersgruppe er det gennemsnitlige antal bekymringer 10,55 (jf. tabel 3.2). Dette bekræfter således vurderingen af, at de mest belastede unge står for den største andel af kriminalitetsbekymringerne.
- I februar 2017 startede SSP Odenses nye indsats med individuelle forebyggelsesindsatser. Der blev i perioden februar til ultimo december 2017 visiteret 324 individer til indsatsen (se afsnit 5.4).
- I august måned 2017 startede et markant fald i antallet af personer på bandebekymringslisten (se afsnit 5.3).
- Skolefraværet er højt ved individer, der er genstand for individuel forebyggelsesindsats, sammenlignet med det kommunale gennemsnit¹¹.
- I flere lokalområder opleves der et øget/højt alkoholindtag blandt børn under 16 år.

Tabel 3.1: nøgletal fra AVA-koordinationen 2017 – aldersgruppe fra 0 til 24 år

Bekymringer i alt i AVA-koordinationen	3.395	Bekymringer i alt, hvor bekymringen skyldes en sigtelse af politiet	1.420
Unikke personer i alt i AVA-koordinationen	1.775	Unikke personer i alt med en sigtelse	783
Unikke personer i alt opgjort i procent af alle AVA-bekymringer	52 %	Unikke personer i alt med en sigtelse opgjort i procent	44 %

Kilde: SSP Odenses data fra tematiseringer ved AVA-koordinationen.

Tabel 3.2 viser forskellen mellem den "almindelige" gennemsnitlige belastningsgrad hos individer fra 13 til 24 år med en bekymring (uanset art), sammenholdt med gennemsnittet for de fem mest belastede i hver aldersgruppe. Opgørelsen viser, at der for alle individer er 1,97 bekymringer pr. individ i gennemsnit, mens der for de fem mest belastede i hver aldersgruppe er 10,55 bekymringer pr. individ i gennemsnit.

Tabel 3.2: det gennemsnitlige antal bekymringer pr. individ – hhv. overordnet og blandt de mest belastede

Antal bekymringer total 13 til 24 år	3.194	Antal bekymringer 13 til 24 år (Top 5)	633
Bekymringer i gennemsnit 13 til 24 år	1,97	Antal bekymringer 13 til 24 år (Top 5)	10,55

Kilde: SSP Odenses data fra tematiseringer ved AVA-koordinationen. Der vil i opgørelsen kunne være personer, der er registreret i to aldersgrupper, hvis de har haft fødselsdag i opgørelsesåret med registrering af en AVA-bekymring i begge aldersgrupper. Opgørelsen over bekymringer i gennemsnit dækker over store forskelle idet flere individer kun har en enkelt bekymring mens nogle har et meget stort antal.

4. SSP Odenses organisering og indsatser

I SSP Odense arbejdes der med en helhedsorienteret tilgang, der har til formål at opbygge netværk på tværs af institutioner og organisationer med det formål at gøre børn og unge robuste over for risikoadfærd, der på sigt kan føre til kriminalitet.

I forhold til de byer, Odense normalt sammenlignes med, er det vurderingen, at Odense Kommune i dag er helt i front mht. udvikling af det kriminalpræventive samarbejde – i stor udstrækning som følge af samarbejdet med civilsamfundet. Den primære repræsentant for civilsamfundet er de almene boligorganisationer, der således spiller

¹⁰ En artsbetegnelse beskriver årsagen til bekymringen, eksempelvis er personen tematiseret på grund af, at vedkommende er 'antruffen' i forbindelse med kriminalitet, er 'forurettet' i en sag, eller er sat på med en 'bandebekymring', fordi personen er mødt sammen med kendte bandemedlemmer.

¹¹ Forelæggende data vedr. skolefravær for individer, der er genstand for individindsats i regi af SSP Odense, viser et gennemsnitligt fravær på 33 dage. Til sammenligning er det gennemsnitlige fravær i Odense i 2017 15 dage. Kilde: hhv. BUF, Skoleafdelingen, og BUF, Økonomi og styring, april 2018.

en afgørende rolle i arbejdet. Det vil sige, at SSP Odense i dag er et netværkssamarbejde mellem Odense Kommune, Fyns Politi og det boligorganisatoriske samarbejde i Odense Kommune.

Til at varetage arbejdet i SSP Odense er der ansat 12 medarbejdere på fuld tid. Hovedparten af de ansatte er konsulenter, som varetager rådgivning, koordinering af indsatser, faglig sparring, formidling, statistik mv. Af de 12 fuldtidsansatte er tre og et halvt årsværk afsat til individuelle forebyggelsesindsatser, hvor de som relationsmedarbejdere gennemfører forløb med børn og unge, der udviser tidlige tegn på en kriminalitetsbekymring. Foruden den centrale del af SSP Odense arbejder omkring 350 personer med SSP-arbejdet i større eller mindre grad. Det er eksempelvis SSP-kontaktpersoner i skolerne.

På strategisk niveau har SSP Odense en bestyrelse bestående af direktøren for Børn- og Ungeforvaltningen, direktøren for Beskæftigelses- og Socialforvaltningen, Familie- og Velfærdschefen i Børn- og Ungeforvaltningen og chefen for Forebyggelse og Analyse ved Fyns Politi. SSP Odenses bestyrelse varetager det strategiske ansvar for det kriminalpræventive samarbejde for aldersgruppen 0 til 24 år. Det er herunder bestyrelsens opgave at sikre sammenhængen til det strategiske samarbejde med Kreds- og Lokalrådet inden for SSP Odenses særskilte ansvarsområde. Konstruktionen med en SSP-bestyrelse er unik for Odense, der grundet sin størrelse og kompleksitet i opgaveløsningen har et særligt behov for strategisk samarbejde over for ungdomskriminalitet.

På taktisk niveau har bestyrelsen nedsat et forretningsudvalg, der har til formål at sikre udmøntningen af bestyrelsens beslutninger. Fra kommunalt niveau sidder der en chef fra hver af de to forvaltninger, der suppleres af lederen af politiets forebyggelsessektion, en leder ved Kriminalforsorgen, en repræsentant fra boligsamarbejdet og en repræsentant fra ungdomsuddannelserne.

På operativt niveau er Odense inddelt i 15 lokalområder (LKS-netværket), hvor det kriminalpræventive arbejde udmøntes for aldersområdet 0 til 15 år¹². Ved siden af LKS-netværket findes Ungdomsuddannelsernes Kriminalpræventive Samarbejde (UKS-netværket), der varetager udmøntningen af det kriminalpræventive arbejde for aldersområdet 16 til 24 år.

Som del af organisationen findes tillige en samarbejdsplatform kaldet AVA-koordinationen, der står for Analyse, Vurdering og Anbefaling. Formålet med AVA-koordinationen er at dele kriminalitetsbekymringer mellem Odense Kommune og Fyns Politi. Udvalget mødes ugentligt og behandler årligt mellem 3.000 og 3.500 kriminalitetsbekymringer.

4.1 Indsatser i SSP Odense

I SSP Odense arbejdes der med en række indsatser, der gensidigt indvirker på hinanden med det sigte at realisere kerneopgaven, der er defineret ved SSP Odenses fire effektmål. Indsatserne er vægtet i henhold til Odense Kommunes sammenhængende indsats over for ungdomskriminalitet¹³ med en vægtning på 80 procent forebyggende og foregribende indsatser, og 20 procent indgribende indsatser.

Foruden indsatserne i SSP-samarbejdet findes der en lang række indsatser i partnerorganisationerne (Odense Kommune, Fyns Politi og det boligorganisatoriske område), som vil kunne anføres som væsentligt bidragende til forebyggelse af risikoadfærd, der kan føre til kriminalitet. Det er eksempelvis arbejdet med dannelse i folkeskolerne, fritidsvejledning, behandling af misbrug hos unge, uddannelsesvejledning og beskæftigelsesrettede indsatser mv.

De prioriterede indsatser i SSP-samarbejdet er således langt fra udtømmende for de mange forebyggende, foregribende og indgribende indsatser, partnerorganisationerne selvstændigt varetager. Indsatserne beskrevet i figur 4.1 afspejler således alene de indsatser, der i fællesskab arbejdes med og effektmåles på i SSP-samarbejdet.

¹² Såfremt en ung er over 15 år, mens denne fortsat går i grundskole – inkl. 10. klasse – beregnes den unge som værende under Børne- og Ungeforvaltningen i flere sammenhænge, herunder i forhold til myndighedssagsbehandling.

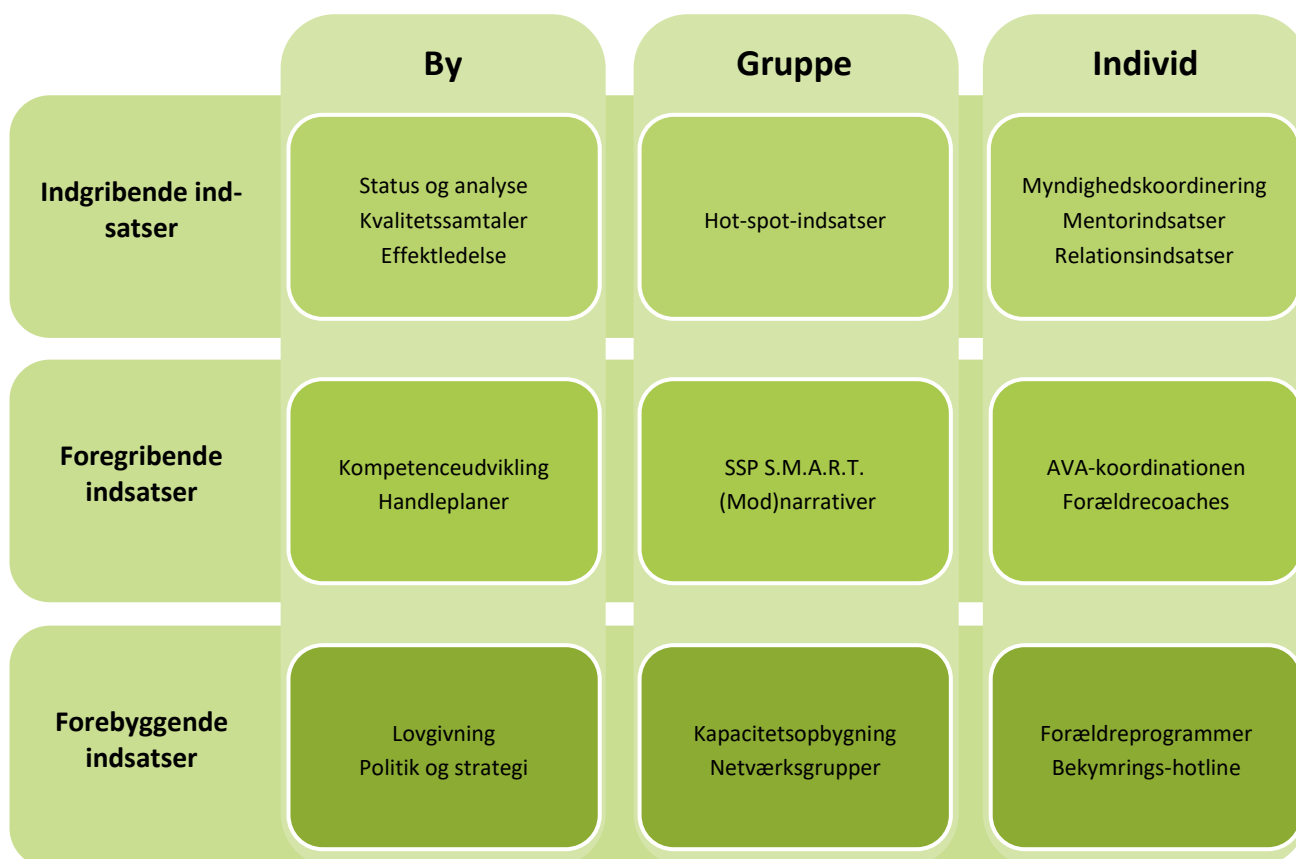
¹³ KOMspot-Robusthed Forebygger, Odense Kommune, april 2015

Resultaterne af de enkelte indsatser skal således tilskrives parterne i det kriminalpræventive samarbejde – lærere, pædagoger, socialrådgivere, misbrugsbehandlere, relations- og gadeplansmedarbejdere mv. – og de samlede resultater af de fire effektmål er et resultat af den fælles indsats på tværs af kommunen, politiet og boligsamarbejdet i Odense.

4.1.1 Indsatsernes gensidige påvirkning

Indsatser (jf. figur 4.1) indvirker gensidigt på hinanden både horisontalt og vertikalt i matrixen. De forebyggende indsatser påvirker således indsatserne på det foregribende niveau og videre til det indgribende niveau – og modsatrettet påvirker de indgribende indsatser, indsatserne på det foregribende niveau og videre på det forebyggende niveau.

Figur 4.1: indsatser i SSP Odense, matrix forebyggende indsatser, foregribende indsatser og indgribende indsatser over for by, gruppe og individ

Et eksempel på denne påvirkning er, udarbejdelse af en strategi for at bryde fødekæden til banderne (forebyggende indsats), som påvirker organisationens handleplaner og kompetenceudvikling (foregribende niveau), hvilket igen påvirker kvalitetssamtalerne og prioriteringerne i effektledelsen (indgribende niveau).

Det omvendte gør sig også gældende: analyser og kvalitetssamtaler på det indgribende niveau påvirker behovet for at justere handleplanerne på det foregribende niveau, hvilket igen kan påvirke behovet for at justere den valgte strategi på det forebyggende niveau.

Foruden indsatsernes gensidige indvirkning på hinanden konkretiseres det med figur 4.1, hvordan målgruppen for indsatsen er defineret:

- Bydækkende indsatser (kolonne 'By'): har til formål at indvirke på hele målgruppen for SSP-arbejdet, det vil sige børn og unge mellem 0 til 24 år og netværket omkring.
- Gruppeindsatser (kolonne 'Gruppe'): har til formål at indvirke på specifikke grupper inden for målgruppen for SSP-arbejdet.
- Individindsatser (kolonne 'Individ') har til formål at indvirke på individer i målgruppen for SSP-arbejdet.

4.1.2 Bydækkende indsatser (kolonne 'By')

De bydækkende/generelle indsatser er pejlemærker for, hvor man skal hen med det kriminalitetsforebyggende arbejde, hvorved lovgivning, politikker og strategi er udgangspunkt for de effektmål, der er defineret for SSP Odense. Kompetenceudvikling og handleplaner sikrer, dels fortløbende kvalificering af dem, der arbejder med kriminalitetsforebyggelse, og dels at arbejdet sikres lokal relevans.

Kompetenceudvikling foregår via konceptet 'Det Gode Ungdomsliv' samt via SSP's basisuddannelse. I begge koncepter fokuseres der på kompetenceudvikling af fagprofessionelle, herunder lærere og pædagoger. Handleplaner er udtryk for de strategier, et lokalområdes institutioner samlet eller hver især former, således at der er en plan for, hvordan der arbejdes med kriminalitetspræventive områder året igennem.

Status og analyse, kvalitetssamtaler og effektleddelse bidrager samlet til en kontinuerlig justering af indsatser i takt med, at rammer og vilkår ændrer sig.

4.1.3 Gruppeindsatser (kolonnen 'Gruppe')

Kapacitetsopbygning handler om at opbygge det kapacitetsniveau, et område skal have for at kunne understøtte forebyggelsen af risikoadfærd, der kan føre til kriminalitet – og dermed de risikomomenter, børn og unge bliver stillet over for. SSP Odense tilbyder forebyggelsesoplæg til alle kommunens skoler for både forældre og børn i indskoling, på 5. klassetrin og på 9. klassetrin, og har desuden et tilbud til andre grupper ved et identificeret behov.

Forudsætningen for en stor del af SSP-arbejdet er gensidig koordinering og samarbejde med en lang række aktører i såvel civilsamfundet som inden for forskellige fagområder/instanser. Begrebet 'netværk' er dækkende for en række netværk, hvor deling af viden er med til at kvalificere indsatser.

Engagement i netværk genererer viden, der bliver anvendt til at have det bedst mulige billede af børns og unges udlevede risikoadfærd (tendenser og områder/steder) samt til afdækning/afkræftelse af rygtedannelser. Dette billede kanaliseres ud til relevante samarbejdspartnerne, således at de er bedst muligt orienteret, og eventuelt kan handle koordineret med SSP Odense på baggrund af fakta.

I nogle tilfælde giver problemskabende ungegrupperinger eller særlige tendenser et behov for at opstarte en specifik forebyggelsesindsats (SSP S.M.A.R.T.). Her er fokus at skabe et sammenspil mellem relevante aktører i forhold til den/det udfordrende gruppering/område og efterfølgende definere, hvilke tiltag der kan afhjælpe risikoadfærd/utrygheden.

En specifik forebyggelsesindsats kan designes således, at den indeholder andre indsatser eksempelvis i udvalgte klasser eller områder, forældreprogrammer og kompetenceopbygning ved fagprofessionelle og tryghedsvandringer. Der er ligeledes et tæt sammenspil med AVA-koordinationen, hvorfra der efter vurdering og anbefaling i forhold til hvert tematiseret individ kan indledes en myndighedskoordinering.

4.1.4 Individindsatser (kolonne 'Individ')

Individorienterede indsatser er generelt betegnelsen for indsatser, hvor ét barn eller én ung er i fokus. I det forebyggende felt i figur 4.1 er Odense Kommunes kriminalpræventive hotline placeret, da alle kan kontakte SSP Odense for råd/vejledning og/eller indbringelse af en kriminalpræventiv bekymring for et barn eller en ung. AVA-koordinationen defineres i figur 4.1, som en foregribende indsats, idet individerne bliver analyseret og vurderet som følge af en kriminalitetsbekymring.

Såfremt det vurderes, at et individ kan have gavn af et forløb ved en relationsmedarbejder, skabes en bevægelse mod en indgribende indsats. Det samme gør sig gældende, hvis en række individer bliver betragtet som tilhørende samme problematiske ungegruppering. Her kan en myndighedskoordinering blive aktuel, hvilket er et samarbejde mellem kommunens myndighedsområder med et fokus på dynamik i den omgangskreds, det enkelte individ tilhører.

Forældrecoaches og mentorindsatser er indsatser, der primært sorterer under radikaliseringsindsatsen i kommunen. Forældrecoaches er af mere foregribende karakter, da det handler om at støtte og klæde forældre på til at håndtere egne børn, der udviser radikaliseringsbekymrende adfærd. Mentorindsatsen er derimod af mere indgribende karakter, da der sker konkret indgriben grundet radikalisering eller tydelige tegn på radikalisering. I alt, der vedrører radikalisering, er der et tæt samarbejde med politiet.

4.1.5 Perspektivering til effektmål

Indsatserne skitseret ovenfor spiller ind i effektmålene, således at de alle bringes i anvendelse til at realisere målene. Den metodiske tilgang i hver indsats varierer i forhold til den risikoadfærd, der er gældende for 'byen' (gennemgående tendens/udviklingsbehov), gruppen eller for individet. Undtagen herfra er indsatserne, der vedrører radikalisering (mentorindsatser og forældrecoaches).

5. Afrapportering på SSP Odenses fire effektmål

I det følgende afsnit afrapporteres der på SSP Odenses fire effektmål. I hvert underafsnit præsenteres ambitionen for den ønskede effekt i år 2025 efterfulgt af de tilhørende Key Performance Indicators (KPI), der er fastsat som indikatorer for vejen mod målopfyldelse. I slutningen af hvert underafsnit præsenteres der en vurdering af de tendenser og resultater, der ses inden for området.

Progressionen for effektmålene visualiseres med en smiley, der er grøn, gul eller rød. Visualiseringen er udtryk for SSP Odenses faglige vurdering, der bygger på en kombination af kvantitative og kvalitative data, der til sammen indikerer om udviklingen mod ambitionen for 2025 er positiv, status quo eller negativ. For flere effektmål er der endnu ikke en tilstrækkelig datamængde (da dataopsamlingen fortsat er ny), hvorfor hovedvægten af progressionen bygger på en kvalitativ vurdering. Der vil i løbet af de kommende år blive tilført en større mængde af kvantitative data til vurderingen af progressionen.

Grundet skærpet krav vedr. behandling af personfølsomme oplysninger er nogle data frasorteret, herunder for at sikre at små data-mængder vedr. enkelte spørgsmål ikke betyder, at konkrete respondenter kan identificeres. Derfor er alle data fra hhv. Ungeprofilundersøgelserne 2016 og 2017 samt Sundhedsprofilundersøgelserne 2016 og 2017 genbehandlet – og alle procentsatser er genberegnet. Der kan derfor forekomme afvigelser fra procentsatser mv., der tidligere er offentliggjort i forbindelse med såvel Ungeprofilundersøgelsen 2016 og Sundhedsprofilundersøgelsen 2016. Besvarelser i svarkategorien 'ved ikke' er desuden trukket fra af SSP Odense, hvormed procentsatserne regnes på den samlede mængde af besvarelser, der fremkommer ved de øvrige svarkategorier for hvert spørgsmål, herunder 'ja' og 'nej'.

For alle fire effektmål gælder det, at de tilhørende indikatorer er del af det forebyggende arbejde med en række kriminogene faktorer¹⁴, der samlet og hver i sær øger risikoen for kriminalitet. Samtidig er effektmålene såvel som indikatorerne del af SSP Odenses arbejdet med effektledelse, der beskriver, hvordan det systematiske kriminalpræventive arbejde understøtter hhv. fire af Odense Kommunes politiske effektmål, tre strategiske fokusområder hos Fyns Politi og to overordnede fokusområder i boligsamarbejdet¹⁵.

5.1 Flere børn og unge har et sundt forhold til rusmidler

Til SSP Odenses effektmål 'Flere børn og unge har et sundt forhold til rusmidler' er der udpeget to primære indikatorer:

- Hashrygning
- Alkoholdebut

¹⁴ Det er normalt meget vanskeligt at afgøre, om et eller flere bestemte forhold er årsag til kriminalitet. Derfor anvendes begrebet kriminogene faktorer, der beskriver forhold som øger risikoen for at forbrydelser begås og at individer bliver kriminelle. Kriminogene faktorer kan eksempelvis være alder, køn, socioøkonomiske forhold, psykisk sygdom, opvækstforhold, alkohol- og narkomisbrug og lignede.

¹⁵ Odense Kommunes politiske effektmål: Flere borgere er betydningsfulde deltagere i fællesskaber, Flere kommer i uddannelse og job, Flere borgere er sunde og trives, Børn lærer mere og er mere kompetente. Fyns Politis strategiske fokusområder: Forebyggelse af narkorelateret kriminalitet, Arbejdet med at bryde fødekedden til rocker- og bandemiljøet, Forebyggelse af cybercrime. Fokusområder for boligsamarbejdet i Odense: Social udvikling, Øget tryghed.

Tabel 5.1: anvendte data

Nøgletal 2017	
Antal børn i 8. klasse i Odense Kommune	2.090
Antal børn i 8. klasse, der har besvaret Sundhedsprofilundersøgelsen	1.669
Antal unge 16 til 24 år, der er indskrevet på en ungdomsuddannelse	10.638
Antal unge i aldersgruppen, der har besvaret Ungeprofilundersøgelsen	5.581

Kilde: Sundhedsprofilen 2017 og Ungeprofilundersøgelsen 2017. Antallet af elever i 8. klasse (inkl. privat- og friskoler) er opgjort pr. 31.12.2017. Antallet af 16 til 24-årige indskrevet på en ungdomsuddannelse er opgjort af UVO pr. uge 46 2017

Tabel 5.2: ambition 2015

Ambitionen 2025
Odense er en hashfri uddannelsesby
Datakilde: Ungeprofilundersøgelsen for unge mellem 16 og 24 år, der er indskrevet på en ungdomsuddannelse i Odense Kommune
Debutalderen for alkohol følger Sundhedsstyrelsens anbefalinger
Datakilde: Som datakilde anvendes Sundhedsprofilundersøgelsen på 8. klassetrin

Tabel 5.3: progression i data fra 2016 til 2017

KPI - 2025	98 % af børn og unge oplyser, at de ikke har røget hash inden for de seneste 30 dage	Vurdering af progression
Benchmark 2016	89 % oplyser, at de ikke har røget hash inden for de seneste 30 dage	
Resultat 2017	89 % oplyser, at de ikke har røget hash inden for de seneste 30 dage	

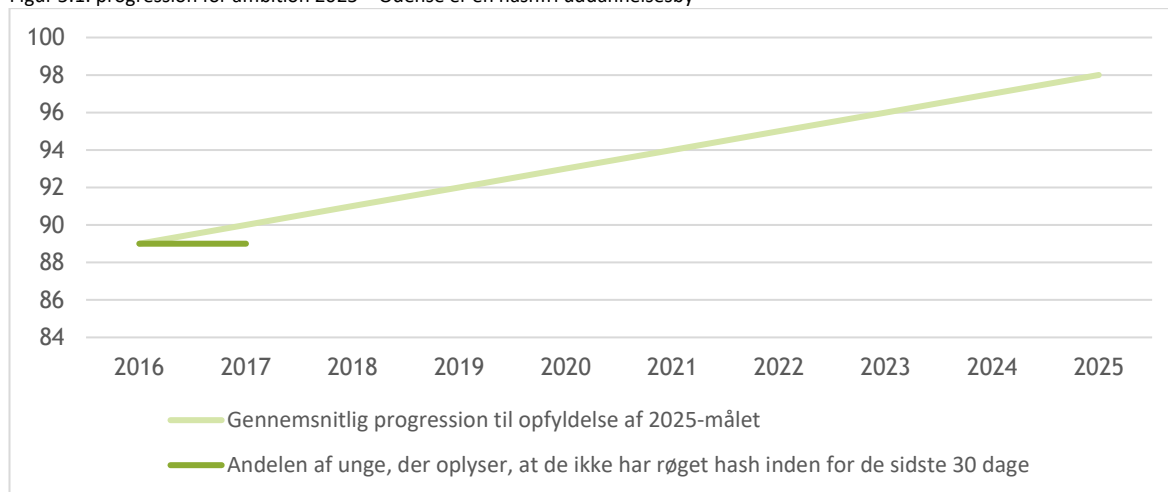
Kilde: Ungeprofilundersøgelsen 2016 og Ungeprofilundersøgelsen 2017

Tabel 5.4: progression i data fra 2016 til 2017

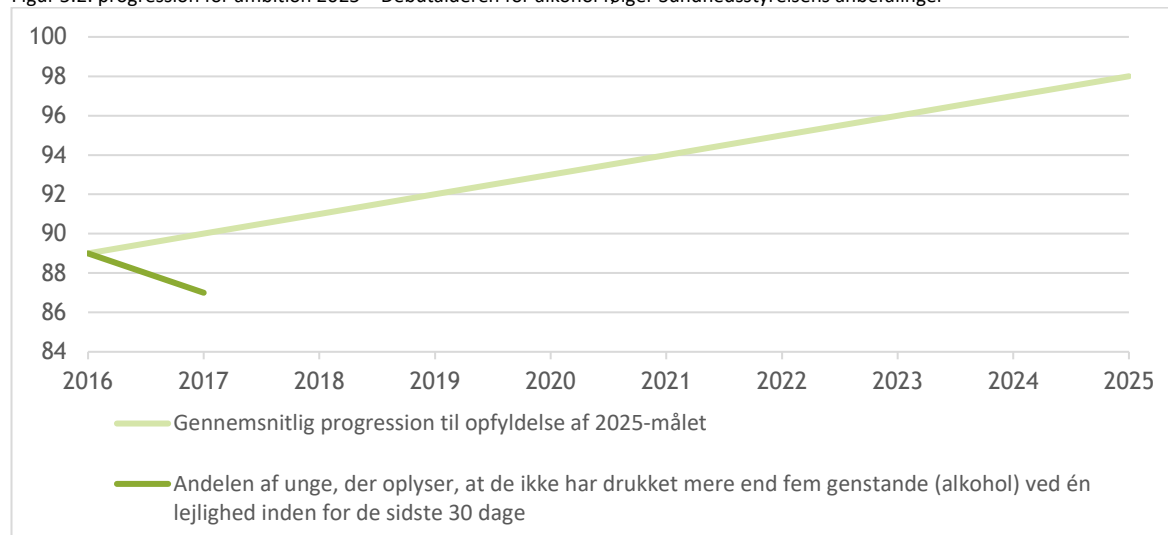
KPI - 2025	98 % af børn og unge under 16 år oplyser, at de ikke har drukket mere end fem genstande (alkohol) ved én lejlighed inden for de sidste 30 dage	Vurdering af progression
Benchmark 2016	89 % oplyser, at de ikke har drukket mere end fem genstande ved én lejlighed inden for de sidste 30 dage	
Resultat 2017	87 % oplyser, at de ikke har drukket mere end fem genstande ved én lejlighed inden for de sidste 30 dage	

Kilde: Sundhedsprofilundersøgelsen 2016 og Sundhedsprofilundersøgelsen 2017

Figur 5.1: progression for ambition 2025 – Odense er en hashfri uddannelsesby

Figur 5.2: progression for ambition 2025 – Debutalderen for alkohol følger Sundhedsstyrelsens anbefalinger

5.1.1 Faglig note i relation til effektmålet

Om end hash er ulovligt, så er det et vilkår, at emnet er del af en meget aktiv og omfattende samfundsdialog – ikke mindst i medierne. En af konsekvenserne er, at det kan være svært for unge at forstå, at hash er et problem, herunder i relation til misbrug.

Ambitionen om, at Odense vil være en hashfri uddannelsesby, kalder på en perspektivering til forskning og fakta, der søger at kortlægge, hvordan misbrug af hash påvirker børn og unges liv, herunder deres mulighed for at gennemføre uddannelse og efterfølgende komme i beskæftigelse og blive kompetente bidragsydere til samfundet.

En rapport anslår, at 5 % til 10 % af danske unge ryger hash i et omfang, der reducerer deres uddannelsesmuligheder og -resultater. Rapporten anslår ligeledes, at hashrygning er en medvirkende eller direkte udslagsgivende årsag til halvdelen af de frafald eller bortvisninger, der sker fra ungdomsuddannelserne (Simonsen, 2014¹⁶).

Sundhedsstyrelsen oplyser, at jævnlig brug af hash gør en person mere sløv, langsom, ligeglad, ukoncentreret og længere tids brug nedsætter korttidshukommelsen og dermed indlæringsevnen. Nogle personer kan desuden udvikle en psykose af hashrygning (Sundhedsstyrelsen - Stofinfo, 2017).

Det er således del af den faglige vurdering, at uanset om enkeltpersoner oplyser, at de oplever positive effekter af indholdsstofferne i hash, så er hash på makroniveau et vanedannende, potentielt farligt, euforiserende og ulovligt stof, der skaber misbrugere og forringer børn og unges muligheder i livet.

På området omkring alkohol viser data fra Sundhedsprofilundersøgelsen, at der fortsat er behov for fokus på børn og unges alkoholkultur. Det kan således konstateres, at der er en stigning i antallet af unge under 16 år, der oplyser, at de har drukket fem eller flere genstande ved én lejlighed samt en øgning i forhold til børns og unges genstandsdebut, der her defineres som alderen, hvor der indtages én hel genstand¹⁷.

Det er del af den faglige vurdering, at mange forældre er bevidste om, at alkohol ikke er for børn, men at de – med variation fra lokalområde til lokalområde – fra omkring det 15 år 'slippes fri', og hvor fester med relativt stort alkoholindtag accepteres af forældrene.

¹⁶ <http://www.forum100.dk/media/42982/Hash%20som%20p%C3%A6dagogisk%20problem.pdf>

¹⁷ Begrebet 'alkoholdebut' medfører ofte en diskussion, idet der er uenighed omkring, hvorvidt der refereres til første gang en ung smager alkohol, første gang en ung drikker en hel genstand, første gang en ung drikker fem genstande ved samme lejlighed, eller første gang en ung har haft oplevelsen af at være fuld. Som følge heraf opereres der med begreberne 'genstandsdebut' og 'Binge-drinking'. Sidstnævnte defineres ved fem eller flere genstande ved én lejlighed.

Det opleves desuden, at der i overgangen fra grundskole til ungdomsuddannelse er en relativ stor stigning i alkoholindtaget blandt børn og unge, hvilket understøttes af flere forskningsrapporter, herunder 'Unge, alkohol og stoffer' fra SFI, 2018¹⁸. Sammenholdt med, at alkohol i Danmark er en del af vores kultur, er der tale om et langt sejt træk for at vende udviklingen. Data dækker dog også over relativt store lokale udsving, hvilket betyder, at nogle lokalområder har en større udfordring end andre.

5.2 Flere børn og unge udviser positivt og dannet netadfærd på de digitale platforme

I forhold til effektmålet 'Flere børn og unge udviser positiv og dannet netadfærd på de digitale platforme' er der udpeget to primære indikatorer:

- Deling af billeder/videoer af andre af seksuel karakter uden samtykke
- Selvrapporert digital kriminalitet – både som forurettet og som gerningsmand

Tabel 5.5: anvendte data

Nøgletal 2017	
Antal unge 16 til 24 år, der er indskrevet på en ungdomsuddannelse	10.638
Antal unge i aldersgruppen, der har besvaret Ungeprofilundersøgelsen	5.581

Kilde: Ungeprofilundersøgelsen 2017. Antallet af 16 til 24-årige indskrevet på en ungdomsuddannelse er opgjort af UUO pr. uge 46 2017

Tabel 5.6: progression i forhold til ambition

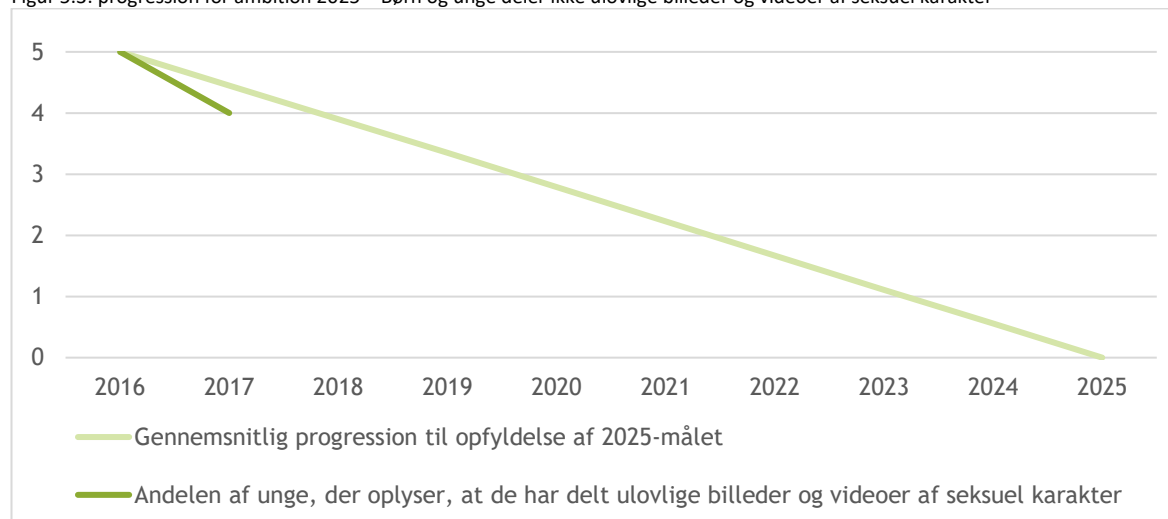
Ambitionen 2025
Børn og unge deler ikke ulovlige billeder og videoer af seksuel karakter
Datakilde: Ungeprofilundersøgelsen 2016 og Ungeprofilundersøgelsen 2017
Niveauet for den digitale kriminalitet, hvor børn og unge er involveret, er ikke højere end den almindelige kriminalitetsudvikling for målgruppen
Datakilde: Ungeprofilundersøgelsen 2016 og Ungeprofilundersøgelsen 2017

Tabel 5.7: progression i data fra 2016 til 2017

KPI - 2025	0 % af børn og unge oplyser, at de ulovligt har delt billeder eller videoer af seksuel karakter af andre, herunder uden samtykke	Vurdering af progression
Benchmark 2016	5 %	
Resultat 2017	4 %	

Kilde: Ungeprofilundersøgelsen 2016 og Ungeprofilundersøgelsen 2017

Figur 5.3: progression for ambition 2025 – Børn og unge deler ikke ulovlige billeder og videoer af seksuel karakter

¹⁸ https://pure.sfi.dk/ws/files/1215865/Unge_alkohol_og_stoffer_Jarvinen_2018.pdf

Tabel 5.8: progression i data fra 2016 til 2017

KPI - 2025	Kriminalitetsudvikling for digital kriminalitet, hvor børn og unge har begået eller er blevet udsat for dette, følger maksimalt den almindelige kriminalitetsudvikling for målgruppen	
Benchmark – 2016	Respondenterne rapporterer om 562 tilfælde af begået digital kriminalitet *	
	Respondenterne rapporterer, at de i alt er blevet udsat for digital kriminalitet 1.170 gange **	
Resultat – 2017	Respondenterne rapporterer om 501 tilfælde af begået digital kriminalitet *	
	Respondenterne rapporterer, at de i alt er blevet udsat for digital kriminalitet 1.167 gange **	

Kilde: Ungeprofilundersøgelsen 2016 og Ungeprofilundersøgelsen 2017

* 'Begået digital kriminalitet' dækker her over spørgsmålene 'Brugt en andens betalingskort', 'Hacket, cracket eller lavet DDoS-angreb', 'Svindlet med handel' og 'Delt billeder/video af andre uden deres samtykke'. Antal besvarelser i kategorien 'ved ikke' er fraregnet. For disse kategorier vedrører det i alt for hhv. 2016 og 2017 148 og 123 besvarelser, der er sorteret fra.

** 'Udsat for digital kriminalitet' dækker her over spørgsmålene 'Anden har brugt dit betalingskort uden dit samtykke', 'Blevet snydt for penge eller varer' og 'Andre har delt dit billede/video uden dit samtykke'. Antal besvarelser i kategorien 'ved ikke' er fraregnet. For disse kategorier vedrører det i alt for hhv. 2016 og 2017 18 og 22 besvarelser, der er sorteret fra.

Af tabel 5.8 fremgår det, at der tilsyneladende er et svagt fald af unge, der både begår og bliver udsat for digital kriminalitet. Imidlertid er faldet i en størrelsesorden, som ikke danner belæg for en vurdering af, om der er fald eller stigning i digital kriminalitet blandt unge. I henhold til ovenstående KPI vurderes det derfor, at kriminalitetsudviklingen for digital kriminalitet blandt børn og unge er status quo i 2017.

Der har i arbejdet med årsrapporten vist sig en udfordring med at sammenligne den digitale kriminalitetsudvikling blandt børn og unge med den almindelige kriminalitetsudvikling i samme målgruppe (jf. KPI i tabel 5.8). Udfordringen bunder i, at det forebyggende arbejde i SSP Odense (jf. fokus på digital risikoadfærd) er fokuseret på kriminalitet begået netop ved hjælp af digitale/socialt medier.

Politiet registrerer omhandler derimod gerningskoden for den kriminalitet, der er begået, hvormed data ikke selvstændigt afspejler, om der er anvendt et digitalt/socialt medie til at begå gerningen. En sigtelse for bedrageri kan eksempelvis være begået i såvel den 'virkelige' verden som i den virtuelle verden, hvilket dog ikke vil kunne ses i statistikkerne uden en dybdegående analyse af de enkelte sager. Der er på baggrund af den aktuelle udfordring indgået et samarbejde i SSP Odense, hvor man sammen med politiets analyseenhed, EAE, vil finde frem til relevante parametre, der kan indgå i det lokale forebyggende arbejde – i kvalitetssamtalerne – i sammenhæng med de eksisterende data fra sundheds- og ungeprofilundersøgelserne.

Vurderingen er, at politiets nationale data på området er væsentlige i forhold til at kunne vurdere progressionen af ovenstående KPI. Som følge af, at disse data netop ikke er kompatible med data fra Ungeprofilundersøgelserne, vurderes progressionen for 'neutral' – og har derfor fået en gul smiley.

5.2.1 Faglig note i relation til effektmålet

I stigende grad spejler unge sig i hinanden i takt med, at de går fra børne- til ungdomslivet, og i nogle tilfælde bliver det, de efterstræber ved hinanden, et idealiseret, fordrejet billede. Man kan med stor sandsynlighed formode, at denne idealisering er skabt af, og samtidig er medskabende af, en stadig større præstationskultur, der kan føre til stress, mindreværd og depression blandt de unge (Cefu, 2014¹⁹).

Flere forskere peger på, at idealiseringen er med til at sætte punktum for den tidligere forestilling om individualisering. Det er vigtigt at passe ind i de flokke, man gerne vil være en del af. Bruselius-Jensen m.fl. formidler, at de unge selv opfatter det at være en del af mange fællesskaber som et succeskriterium for det gode ungdomsliv, og de sociale medier gør det muligt at pleje og vedligeholde en lang række fællesskaber, som det ellers ikke ville være muligt at vedligeholde. Bagsiden af medaljen er, at engagementet i mange fællesskaber kan skabe et forventningspres og en følelse af ikke at slå helt til (Bruselius-Jensen m.fl., 2017²⁰).

¹⁹ https://www.cefu.dk/media/408880/l_ring_der_rykker.pdf

²⁰ http://vbn.aau.dk/files/257823936/Unges_f_llesskaber_Online_version.pdf

Dette ønske – og de talrige muligheder for at tilhøre en masse fællesskaber – vidner om behovet for at være accepteret og ikke skille sig ud. Her lurer formentlig én af de mekanismer, der ligger bag ureflekteret deling af billeder/videoer af andre uden samtykke, herunder af seksuel karakter. Alle de seje gør det – så det gør jeg også! Dette understøttes af Center for Digital Pædagogik, der omtaler samme mekanismer²¹.

Data fra Ungeprofilundersøgelserne understøtter dette, da der på blot et år spores en signifikant stigning i deling af billeder og videoer med seksuel karakter af både sig selv og af andre – også af andre uden samtykke. Dette tydeliggøres i tabel 5.9, hvor det er opgjort, hvor mange unge der har delt billeder/video af sig selv eller andre, herunder såvel med og uden samtykke. Ambitionen for 2025 omhandler 'ulovlig' deling af billeder/video, dog er der i tabellen også medtaget deling, der vil være lovlig. Dette skyldes dels det forhold, at deling af billeder af seksuel karakter kan have store personlige konsekvenser, og dels at adfærden i sig selv er del af en den unges risikoprofil, og som vil kunne komme til udtryk på andre måder – og over tid potentielt skabe alvorlige problemer²².

Tabel 5.9: deling af billeder/videoer af seksuel karakter²³

	2016	2017
Delt billede/video af sig selv	18 %	17 %
Delt billede/video af andre uden samtykke	5 %	4 %
Andre har delt billede/video af dig med dit samtykke	4 %	4 %
Andre har delt billede/video af dig uden dit samtykke	3 %	2 %
Modtaget billede/video af andre uden deres samtykke	19 %	15 %

Kilde: Ungeprofilundersøgelsen 2016 og Ungeprofilundersøgelsen 2017

Politiet har i 2017 sigtet fem individer i Odense Kommune mellem 0 til 24 år for ulovlig deling af billede/videoer med seksuel karakter (Fyns Politi, EAE). Vurderingen er dog, at der på dette område er et stort mørketal, hvilket kan skyldes, at forurettede enten ikke ved, at deres billede/video bliver delt – eller at forurettede føler skyld og skam ved at optræde på billederne/i videoerne, hvorfor de ikke anmelder til politiet.

Anvendelsen af sigtelser rummer en stor grad af usikkerhed, da antallet af sigtelser påvirkes af blandt andet politiske beslutninger og ressourcer såvel som af befolkningens praksis – om der anmeldes eller ej. Således vil en stigning af forurettede og/eller sigtede i aldersgruppen 0 til 24 år ikke være ensbetydende med, at eventuelle mørketal vil være belyst.

Samme opmærksomhed på mulige usikkerhedsmomenter i data bør vises ved selvrapporterede data – også i forbindelse med digital kriminalitet (jf. tabel 5.10). Dog vurderes stigningen inden for hhv. 'Begået digital kriminalitet' og 'Udsat for digital kriminalitet' for at være så signifikant, at det understøtter relevansen af forebyggende indsatser på det område.

Tabel 5.10: udspecificeret vedr. begået eller udsat for digital kriminalitet

	Begået digital kriminalitet*				Udsat for digital kriminalitet**		
	Brugt en andens betalingskort'	Hacket, cracket eller lavet DDoS-angreb	Svindlet med handel	Delt billeder/video af andre uden deres samtykke	Anden har brugt dit betalingskort uden dit samtykke	Blevet snydt for penge eller varer	Andre har delt dit billede/video uden dit samtykke
2016	1 %	3 %	< 1 %	5 %	4 %	16 %	3 %
2017	1 %	3 %	1 %	4 %	4 %	16 %	2 %

Kilde: Ungeprofilundersøgelsen 2016 og Ungeprofilundersøgelsen 2017

* 'Begået digital kriminalitet' dækker her over spørgsmålene 'Brugt en andens betalingskort', 'Hacket, cracket eller lavet DDoS-angreb', 'Svindlet med handel' og 'Delt billeder/video af andre uden deres samtykke'.

** 'Udsat for digital kriminalitet' dækker her over spørgsmålene 'Anden har brugt dit betalingskort uden dit samtykke', 'Blevet snydt for penge eller varer' og 'Andre har delt dit billede/video uden dit samtykke'

²¹ <https://cfdp.dk/hvorfor-deler-man-den-der-video/>

²² Holst T. og Strauss L. (2017). *Ungeprofilundersøgelsen 2016*. SSP Odense

²³ Mængden af svar i kategorien 'ved ikke' ved alle fire svarkategorier for Ungeprofilundersøgelserne både i 2016 og i 2017 er sorteret fra. Mængden udgjorde i spørgsmålet 'Delt billede/video af sig selv' ved hhv. undersøgelsen i 2016 og 2017 166/133 svar, ved spørgsmålet 'Delt billede/video af andre uden samtykke' 124/105 svar, ved spørgsmålet 'Andre delte billede/video af dig' 151/113 svar, ved spørgsmålet 'Andre delte billede/video af dig uden samtykke' 18/22 svar og ved spørgsmålet 'Modtaget billede/video af andre uden deres samtykke' 173/164 svar

5.3 Flere børn og unge fravælger de problematiske ungegrupperinger

Til SSP Odenses effektmål 'Flere børn og unge fravælger de problemskabende ungegrupperinger' er der udpeget fem primære indikatorer, der alle er knyttet til individindsatser i regi af SSP Odense. Således er hensigten at vurdere effekten af netop disse indsatser. Indikatorerne er:

- Recidiv²⁴ efter afsluttet individuel forebyggelsesindsats
- Skolefravær (grundskolen inkl. 10. klassetrin)
- Tilknytning til fritids- og foreningslivet
- Tilknytning til uddannelse/beskæftigelse efter grundskolen
- Frafaldet fra ungdomsuddannelser

Der kan ikke fastsættes et benchmark for effektmålet endnu. Indsatsen startede først i februar 2017 og der er derfor ingen forløb, der kan opgøres 12 måneder efter afsluttet indsats. Som nøgletal er det anført, hvor mange bandebekymringer og unikke individer med bandebekymring, der blev tematiseret i 2017.

Tabel 5.11: anvendte data

Nøgletal 2017	
Antal bandebekymringer	579
Antal unikke individer med bandebekymring	235

Kilde: SSP Odenses data fra tematiseringer ved AVA-koordinationen, herunder individindsatser

Tabel 5.12: progression i forhold til ambition

Ambitionen 2025
Børn og unge, der har været tematiseret med en bandebekymring, og som har været genstand for en individuel forebyggelsesindsats, udvikler eller fortsætter ikke kriminel adfærd
Datakilde: Statistik på baggrund af AVA-tematiseringer samt øvrige journaliserede individindsatser

Tabel 5.13: progression i data fra 2016 til 2017

KPI - 2025		Vurderingen af progression
KPI - 2025	75 % af de børn og unge, som har været genstand for en individuel forebyggelsesindsats grundet en bandebekymring, udvikler eller fortsætter ikke bekymrende bandeadfærd efter 12 måneder fra afsluttet indsats	
KPI - 2025	Skolefraværet (grundskole) for de børn og unge, som har været genstand for en individuel forebyggelsesindsats, er faldet efter 12 måneder fra afsluttet indsats	
KPI - 2025	Tilknytning til fritids- og foreningslivet for de børn og unge, som har været genstand for en individuel forebyggelsesindsats, er styrket efter 12 måneder fra afsluttet indsats	
KPI - 2025	Tilknytning til uddannelse og job (efter grundskole) for de unge, som har været genstand for en individuel forebyggelsesindsats, er styrket efter 12 måneder fra afsluttet indsats	
KPI - 2025	Frafaldet fra ungdomsuddannelser (herunder antal frafald pr. individ) for de unge, som har været genstand for en individuel forebyggelsesindsats, er faldet efter 12 måneder fra afsluttet indsats	

Progression for målet anføres med en gul smiley, uagtet at der endnu ikke kan måles progression på de individuelle indsatser. Progressionen er således et udtryk for den samlede indsats i arbejdet med at bryde fødekæden til banderne.

5.3.1 Faglig note i relation til effektmålet

En rapport fra Justitsministeriets Forskningskontor viser, at der ved udgangen af 2016 er registreret det laveste antal personer med tilknytning til rocker-/bandemiljøerne siden den første kortlægning i 2009²⁵.

²⁴ Recidiv er en teknisk betegnelse for tilbagefald til ny kriminalitet eller kriminalitetsbekymrende adfærd.

²⁵ http://justitsministeriet.dk/sites/default/files/media/Billeder/Forskning/captia_flowrapport_2017_dok2349125.pdf

Registreringen bag tallene i Justitsministeriets rapport dækker over unge registreret i Politiets Efterforskningsstøtte Database (PED). Tallene i PED omfatter ikke de unge, der vurderes at udgøre fødekæden til banderne, de såkaldte problemskabende ungegrupperinger. Disse unge er i stedet i stor udtrækning registreret på bandebekymringslisten.

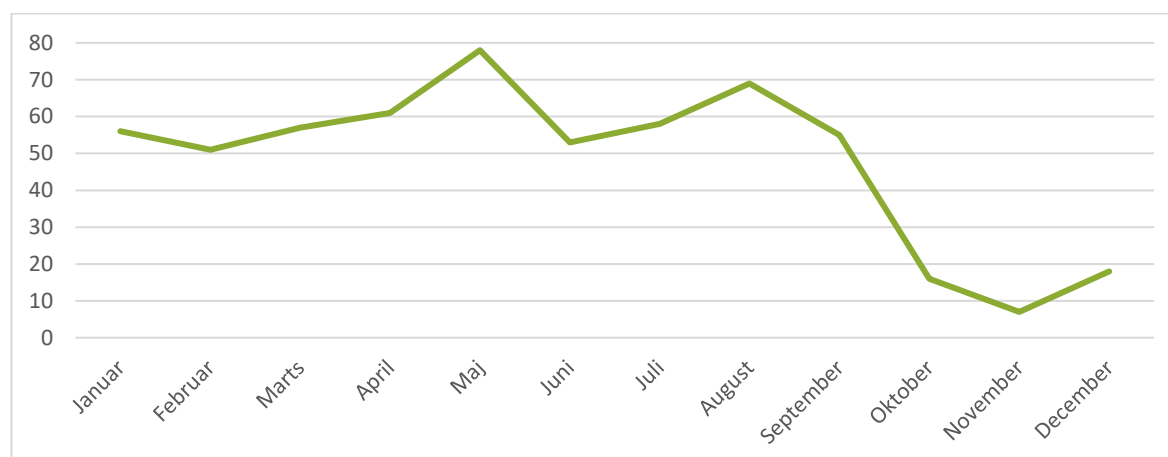
I SSP Odenses registreringsperiode i forhold til bandebekymringer, der strækker sig fra 2014 til i dag, er der samlet set et ganske stort antal personer på bandebekymringslisten. I 2017 er der samlet 235 unikke individer²⁶ på bandebekymringslisten, herunder som mulige personer i fødekæden til banderne. Dette tal knækker dog omkring august 2017 (jf. figur 5.4), hvor der ses et markant fald i antallet af bekymringer. Det kan indikere, at den samlede indsats i Odense Kommune – 'Odense siger nej til bander' – har effekt.

Selvom antallet af bandebekymringer er faldende, er det fortsat politiets vurdering, at konfliktniveauet nationalt i rocker- og bandemiljøet er højt²⁷. Miljøet er desuden præget af stor uforudsigelighed, hvilket også ses i Odense Kommune, hvor der fortsat ses aktivitet flere steder, herunder blandt problemskabende unge i randgruppen til den hårde kerne.

Uforudsigeligheden i miljøet kan blandt andet tilskrives den store gennemstrømning i miljøet. Justitsministeriets Forskningskontor fremlægger, at blot 7 % af de personer, der ved første kortlægning i 2009 var registreret som rocker-/bandemedlemmer, fortsat var rocker-/bandemedlemmer i 2016²⁸. Når bandeaktivitetens består trods stort frafald af bandemedlemmer, skyldes det randgruppen af unge – herunder problematiske ungegrupperinger – der over tid bliver til den hårde kerne i rocker-/bandemiljøet.

Vurderingen er heraf, at problemskabende ungegrupperinger og herunder fødekæden til banderne fortsat bør være genstand for opmærksomhed og genstand for tidlig forebyggelse – indsats i forhold hertil fremlægges i afsnit 5.2.3.

Figur 5.4: antal bandebekymringer fordelt pr. måned i 2017

I hele perioden har Fyns Politi holdt et stærkt kontroltryk på banderne, og et stort antal bandemedlemmer er blevet fængslet. Odense Kommune har i samme periode oprustet sine indsatser på forebyggende og indgribende niveau.

Individerne på bandebekymringslisten dækker over bekymringer i relation til forskellige rocker-/bandegrupperinger, dog omfatter listen med en meget stor overvægt individer med relation til Black Army. Når dette holdes sammen med udviklingen omkring Black Army, kan det med rimelig sikkerhed vurderes, at den samlede indsats har været medvirkende til det store fald i antallet af bandebekymringer.

²⁶ SSP Odenses data fra tematiseringer ved AVA-koordinationen

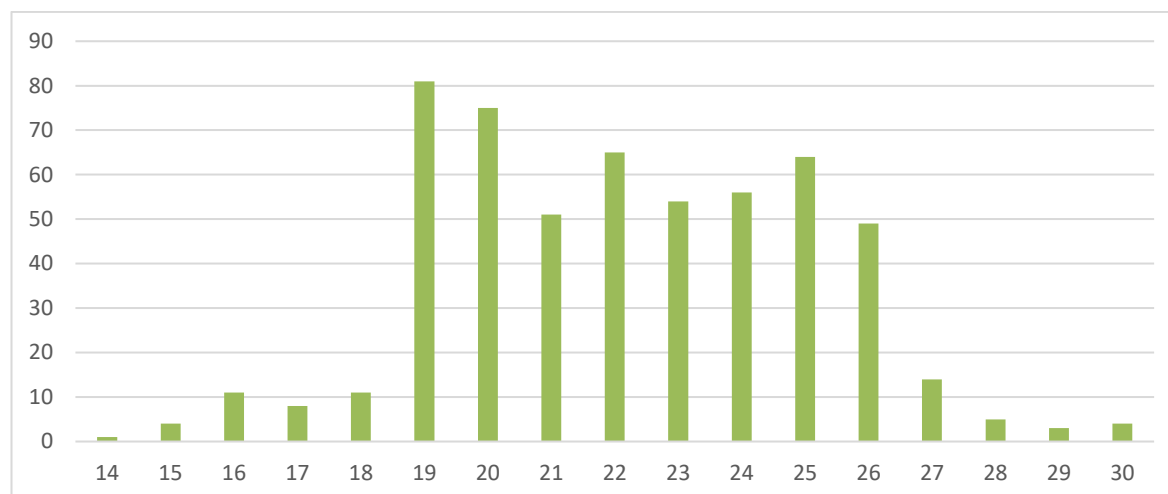
²⁷ Rigspolitiets Nationale Strategiske Analyse 2017

²⁸ http://justitsministeriet.dk/sites/default/files/media/Billeder/Forskning/captia_flowrapport_2017_dok2349125.pdf

Når man ser på fordelingen af bandebekymringer i relation til alderen på de registrerede unge, kan man se en særlig stor andel af tematiseringer i aldersgruppen fra 19 til 26 år (jf. figur 5.5). Til sammenligning fremsætter Justitsministeriets Forskningskontor, at gennemsnitsalderen for bandemedlemmer til Black Army er 22,7 år²⁹.

Figur 5.5: antal bandebekymringer fordelt på alder.

Der kan være mange årsager til, at unge opsøger eller indgår i problemskabende ungegrupperinger. For nogle unge kan det handle om spænding, for andre kan det handle om at få adgang til materielle goder, og for andre igen kan det være en konsekvens af mistrivsel.

Fakta er samtidig, at den kriminalitet, vi ser blandt nutidens unge, har fået en større social slagside. Det kan blandt andet læses i undersøgelsen fra Justitsministeriets Forskningskontor³⁰, hvor man kan se, at antallet af sigtelser ikke falder i samme takt som antallet af sigtede, samt i SSP Odenses egen opgørelse af bekymringer i AVA-koordinationen (se tabel 3.1).

5.3.2 Den fremadrettede indsats

I forbindelse med Odense Kommunes budgetforlig 2018³¹ er der blandt andet på baggrund af ovenstående udarbejdet et pilotprojekt – 'Stærke fællesskaber for alle' – der over to år skal arbejde for at stoppe tilgangen af børn og unge, der potentielt vil indgå i bandernes fødekæde³². Midlerne udmøntes i samarbejde med SSP Odense og Ungdomscentrene under UngOdense.

På baggrund af dataanalysen i projektets kommissorium er arbejdet centreret til de fire lokalområder, der i opgørelsesperioden har haft flest på bandebekymringslisten. De fire områder er:

- Vollsmose
- Rosengård/Ejerslykke
- Sct. Hans/Rising
- Vestre/Åløkke/Provstegård

I disse områder er der indgået et samarbejde med seks skoler, der vil indgå i hovedprojektet. Skolerne er:

- Abildgaardskolen
- H.C. Andersenskolen
- Ejerslykkeskolen

²⁹ http://justitsministeriet.dk/sites/default/files/media/Billeder/Forskning/captia_flowrapport_2017_dok2349125.pdf

³⁰ (September 2016), *Kriminalitet og alder. Udviklingen i strafferetlige afgørelser 2006-2015*. Justitsministeriets Forskningskontor

³¹ Budgetforlig 2018: Vendepunktet for vores fælles velfærd

³² Projektet er godkendt af Odense Byråd den 21. marts 2018 (<https://www.odense.dk/politik/dagsordner-og-referater/odense-byraad?DagsordenID=499>)

- Risingskolen
- Rosengårdsskolen
- Provstegårdsskolen

Projektet har fokus på et styrket samarbejde på tværs af eksisterende indsatser og skal sikre inddragelse af relevante kommunale aktører samt af repræsentanter fra civilsamfundet. Projektet skal således ses som et pilotprojekt, der koordinerer eksisterende indsatser.

Det særlige nyskabende i pilotprojektet er:

- Der arbejdes systematisk med screening og analyse af en hel årgang.
- Der arbejdes med en hel årgang, før der er identificeret en 'bandebekymring' på individniveau
- Der screenes for risikoadfærd, men der arbejdes med et ressourceperspektiv.
- Ressourceperspektivet skal sikre, at enkeltelever ikke stigmatiseres – eksempelvis som del af en multiproblemfamilie eller lignende.
- Der arbejdes med en gruppe 'tidlig-indsats-medarbejdere', der følger eleverne i skolen, fritiden og i hjemmet.
- Der vil være tale om en meget høj grad af relationel koordinering mellem fagområderne.
- Der vil være fokus på inddragelse af familien og nærmiljøet som en central aktør.
- Der samarbejdes systematisk med fritids- og foreningslivet.
- Der vil som en del af projektet ske en metodeudvikling i forhold til det særligt forebyggende aspekt i projektet med henblik på, at et tilrettet koncept kan inddrages fremadrettet i arbejdet med problemskabende gruppering og lignende.

Det er SSP Odenses vurdering, at mange medarbejdere, herunder lærere og pædagoger, ikke har de nødvendige værktøjer og kompetencer til at arbejde med den målgruppe, hvortil der er hæftet bandebekymringer, da den ofte opleves voldsom og udadreagerende. Nogle af de udsatte børn i målgruppe når derfor at blive til stærkt belastede unge, der med en udadreagerende adfærd opleves meget vanskelige eller umulige at håndtere for de fagprofessionelle i skoler, ungdomsskoler, på ungdomsuddannelserne mv.

Som en del af pilotprojektet vil der derfor blive tilbudt åbne kompetenceforløb for fagprofessionelle uden for projektets seks hovedskoler. Det vil eksempelvis være personale på andre folkeskoler, friskoler og socialfaglige institutioner/afdelinger mv.

Gruppen af bandebekymrede børn under 18 år er så lille³³, at der ikke kan laves en kortsigtet måling ved pilotprojektets afslutning, der kan vise en effekt på målgruppen i direkte relation til bandebekymring. Det forventes dog, at indsatsen vil påvirke den generelle risikoadfærd, herunder den risikoadfærd, der kan føre til kriminalitet, hvilket forventes at kunne måles.

Vurderingen af kriminalitetsudviklingen på basis af sigtelsesdata er dog behæftet med stor usikkerhed, da antallet af sigtelser blandt andet påvirkes af politiske beslutninger og ressourcer såvel som af befolkningens praksis – om der anmeldes til politiet eller ej. Derfor kan der aldrig gives et helt fyldestgørende og retvisende billede af risikoadfærd hos børn og unge – eller effekten af indsatserne over for målgruppen. Det er derfor oplagt at koble de kvantitative data med en mere kvalitativ vurdering af øvrige kriminogene faktorer.

Ambitionen i projektet er således en databaseret vurdering af – på baggrund af både kvalitative og kvantitative undersøgelser – om indsatser/aktiviteter har den ønskede effekt for målgruppen, og hvordan det aktuelt står til med børnenes risikoadfærd, der på sigt kan føre til kriminalitet. Dette vil med udgangspunkt i ovenstående blive omsat til et overordnet mål om, at flere børn og unge fravælger de problemskabende ungegrupperinger.

³³ Der er i hele 2017 registreret 38 bekymringer på unge under 18 år, herunder på et færre antal individer. Det vurderes ikke muligt at arbejde med denne datamængde uden for stor statistisk usikkerhed, herunder med risiko for at data ikke kan sikre anonymitet for individerne bag.

5.4 Flere børn og unge er kriminalitetsfri

Til SSP Odenses effektmål 'Flere børn og unge er kriminalitetsfri' er der udpeget fem primære indikatorer, der alle er knyttet til individindsatser i regi af SSP Odense. Således er hensigten at vurdere effekten af netop disse indsatser. Indikatorerne er³⁴:

- Recidiv efter afsluttet individuel forebyggelsesindsats
- Skolefravær (grundskolen inkl. 10. klassetrin)
- Tilknytning til fritids- og foreningslivet
- Tilknytning til uddannelse/beskæftigelse efter grundskolen
- Frafaldet fra ungdomsuddannelser

Der kan ikke fastsættes et benchmark for effektmålet endnu. Indsatsen startede først i februar 2017 og der er derfor ingen forløb, der kan opgøres 12 måneder efter afsluttet indsats. Som nøgletal er det anført, hvor mange unikke individer med kriminalitetsbekymring, der blev tematiseret i 2017 – og antallet visiteret til SSP Odenses indsats.

Tabel 5.14: anvendte data

Nøgletal 2017	
Antal unikke individer tematiseret på AVA-koordinationen	1.775
Antal individindsatser i alt i 2017 i SSP Odense, herunder uden vurdering fra AVA-koordinationen	324
Antal unikke individer, hvor der er blevet indledt en individuel forebyggelsesindsats i SSP Odense efter vurdering fra AVA-koordinationen	273
• Heraf unikke individer, der er indskrevet i grundskole (inkl. 10. klasse) *	88
• Heraf unikke individer fra 16 år til og med 24 år *	224

* Der er et overlap på i alt 39 unikke individer i opgørelserne over hhv. unikke individer i grundskolen (inkl. 10. klasse) og unikke individer fra 16 år til og med 24 år. Det skyldes, at man kan være 16 år eller over i 10. klassestilbud.

Tabel 5.15: progression i forhold til ambition

Ambitionen 2025
Børn og unge, der har været tematiseret med en kriminalitetsbekymring, og som har været genstand for en individuel forebyggelsesindsats, udvikler eller fortsætter ikke kriminel adfærd
Datakilde: Statistik på baggrund af AVA-tematiseringer samt øvrige journaliserede individindsatser

Tabel 5.16: progression i data fra 2016 til 2017

KPI - 2025	90 % af de børn og unge, som har været genstand for en individuel forebyggelsesindsats, udvikler eller fortsætter ikke kriminel adfærd efter 12 måneder fra afsluttet indsats	Vurderingen af progression
KPI - 2025	Skolefraværet (grundskole) for de børn og unge, som har været genstand for en individuel forebyggelsesindsats, er faldet efter 12 måneder fra afsluttet indsats	
KPI - 2025	Tilknytning til fritids- og foreningslivet for de børn og unge, som har været genstand for en individuel forebyggelsesindsats, er styrket efter 12 måneder fra afsluttet indsats	
KPI - 2025	Tilknytning til uddannelse og job (efter grundskole) for de unge, som har været genstand for en individuel forebyggelsesindsats, er styrket efter 12 måneder fra afsluttet indsats	
KPI - 2025	Frafaldet fra ungdomsuddannelser (herunder antal frafald pr. individ) for de unge, som har været genstand for en individuel forebyggelsesindsats, er faldet efter 12 måneder fra afsluttet indsats	

Progression for målet anføres med en gul smiley, uagtet at der endnu ikke kan måles progression på de individuelle indsatser.

³⁴ For effektmålet er der sammenfald mellem indikatorerne for effektmålet for arbejdet med de problemskabende ungegrupperinger. Dette skyldes at der i stor udstrækning er sammenfald med de kriminogene faktorer, der fører til kriminalitet, bandedannelse mv.

5.4.1 Faglig note i relation til effektmålet

I det ovenstående er der redegjort for, at datamængden ultimo 2017 ikke er tilstrækkelig til at skabe et billede af progressionen mod effektmålet 'Flere børn og unge er kriminalitetsfri'. Imidlertid kan der med de nuværende data iværksættes justeringer ud fra de opmærksomhedspunkter, data beriger med. Det væsentligste opmærksomhedspunkt er aldersgruppen for individerne, idet den faglige vurdering er, at ressourcer såvel som effekt af tidlige, aldersrettede indsatser vil have den største kriminalpræventive effekt.

I februar 2017 blev de første indsatser i den tidlige kriminalpræventive indsats startet op. Fra februar 2017 er der arbejdet med 324 individer, hvoraf 273 individer er blevet en indsats i regi af SSP Odense efter vurdering af AVA-koordinationen.

Differencen på 51 indsatser er forløb, der er opstartet efter direkte henvendelse fra borgere m.fl., og hvor der er foretaget en faglig vurdering af behovet for at opstarte et forløb. Endvidere er enkelte af indsatserne i mængden af de 51 indsatser igangsat som følge af en bandebekymring, der ikke er behandlet på AVA-koordinationen. Fra september 2017 startede en særskilt registrering af netop bandeindsatser i regi af SSP Odense som følge af opstart af et systematisk samarbejde med Fyns Politi.

5.4.2. Vurdering af risiko og måling af progression

Som del af datamængden har SSP Odense indført modellen Youth Level of Service - Case Management Inventory (YLS/CMI), der er et forskningsmæssigt valideret redskab, som kan måle den unges risiko/behov inden for hvert af otte overordnede risikofaktorer. Disse er:

- Familieforhold
- Fritid
- Holdninger
- Kriminalitet
- Personlighed
- Relationer
- Rusmidler
- Uddannelse

I alt kan et individ – med mest alvorlig risikoprofil – score 42 point i systemet. Ud fra den samlede score på baggrund af de otte risikofaktorer opereres der med fire risikoniveauer, som er fremvist i tabel 5.17.

Tabel 5.17: Risikoniveauer fra YLS/CMI

	Dreng	Pige
Meget højt	32-42	29-42
Højt	22-31	20-28
Moderat	10-21	9-19
Lavt	0-9	0-8

Dokumentationssystemet kan blandt andet hjælpe med at identificere, hvilke risikofaktorer indsatsen skal rettes mod, styre tilrettelæggelsen af indsatsens mål og intensitet, understøtte adskillelse af højrisiko-unge fra lavrisiko-unge, så der ikke opstår 'smitteeffekt', opbevare og systematisere viden om resultater og dermed mulighed for dokumentation, følge udviklingen for den enkelte, en gruppe af unge eller for hele tilbuddet samt afdække kompetenceudviklingsbehov.

Som nævnt oven for er indsatsen startet i februar 2017, og som måle- og dokumentationsredskab er YLS/CMI implementeret medio 2017. Der kan ikke dokumenteres endelige resultater af indsatserne, da ingen forløb endnu kan opgøres 12 måneder efter afsluttet indsats. Derfor skal nedenstående data betragtes som eksemplificering af værktøjet YLS/CMI's potentiale.

Figur 5.6 viser et gennemsnitligt billede af ti individers risikovurdering ved startmåling og slutmåling af selve samtaleforløbet. Her ses det, at individerne gennemsnitligt er bragt fra moderat til lav risikovurdering³⁵.

Figur 5.6: gennemsnitlig risikovurdering af ti individer, startmåling og slutmåling

Kilde: YSL/CMI

I figur 5.7 er risikoparameteret 'Rusmidler' valgt ud. Det ene søjlepar repræsenterer i alt ti individer, men da tre af disse ikke har rusmiddeludfordringer skabes en skævvridning af den gennemsnitlige betragtning. Derfor er disse sorteret fra og visualiseret med et særskilt søjlepar i samme figur. I forhold til parameteret rusmidler er lavrisikozonen 0, zonen for moderat vurdering er 1 til 2, og højrisikozonen er 3 til 5. Således fremgår det, at individerne gennemsnitligt befinder sig i den moderate zone ved både startmåling og slutmåling – om end der sker et fald fra den høje del af zonen til den lave del.

Figur 5.7: gennemsnitlig risikovurdering, parameteret 'Rusmidler', hhv. ti og syv individer

Kilde: YSL/CMI

³⁵ Adskillelsen er visualiseret ved den grønne tværgående, horisontale streg – sat for værdierne for drenge, hvor niveauerne lavt og moderat skifter ved pointscore 9

Det er ambitionen, at der ved næste årsrapport vil kunne vises et mere nuanceret og validt billede af individindsatserne i regi af SSP Odense, herunder de første 'langtidseffekter' af indsatsen.

Ved en gennemgang af de 324 indsatser er der to særlige udviklingsområder blevet tydelige, som der konkret bliver arbejdet med ud fra et ønske om optimal anvendelse af ressourcerne (jf. tabel 5.18):

- Indsatser, der bliver afsluttet, da det ikke er muligt at opnå kontakt til individet.
- Indsatserne, der bliver afsluttet efter første kontakt, da individet eller individets forældre/værg (ved unge under 18 år) ikke ønsker at samarbejde.

Tabel 5.18: Oversigt over udvalgte indsatser og indsatsernes forløb

Indsats - forløb	Antal	Procent af alle forløb
Indsatser er afsluttet, da det ikke var muligt at opnå kontakt til individet	65	20 %
Indsatserne blev afsluttet efter første kontakt, da individet eller individets forældre/værg (under 18 år) ikke ønskede at samarbejde	68	21 %

Kilde: YLS/CMI og SBSYS

5.4.4 Karakteristika for målgruppen

Langt størstedelen af ressourcerne, der anvendes på de 41 % i opgørelsen i tabel 5.18, hvor der ikke opnås kontakt, eller hvor der ikke ønskes samarbejde, er i forhold til individer, der er over 18 år. Det er vurderingen hos SSP Odense, at der kunne opnås væsentlig større succes i indsatsen, hvis individerne blev visiteret ind på et langt tidligere tidspunkt i deres risikoforløb, hvilket da også er formålet med indsatsen³⁶.

I forhold til den forudsætning, der er sat for antallet af individindsatser, afholdes der således væsentligt flere individindsatser over for unge over 18 år end forudsat i indsatsen. Dette er et alvorligt opmærksomhedspunkt, der primært skyldes manglende, tidlige indberetninger til AVA-koordinationen.

Det betyder i praksis, at nogle kriminalitetsbekymrende unge først bliver koblet til en individindsats, når risikoadfærden er eskaleret – hvilket fører til flere u hensigtsmæssige handlinger. Dette ses i tabel 5.19, hvor det fremgår, at jo ældre de kriminalitetsbekymrende unge er, jo mere recidiv ses der. Da de unge bliver mere belastet – som følge af det stigende recidiv – er den direkte konsekvens af den sene indsats blandt andet, at det er langt vanskeligere at opnå en positiv effekt for den unge.

Tabel 5.19: individsager i forhold til alder og recidiv

Alder / Recidiv, antal	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Recidiv 1		1	2	4	14	19	11	15	21	21	22	13	13	11	10	4
Recidiv 2	1			2	3	2	5	2	3	5	10	6	4	7	4	1
Recidiv 3						1	2	3	5	4	1		3	2	3	
Recidiv 4								1	1	3	1	1	1			
Recidiv 5									1	2		1				

SSP Odense har på nuværende tidspunkt mulighed for at visitere sagerne på unge over 18 år ind i indsatsen, da rammen for børn under 18 år ikke udfyldes. Det vurderes, at dette vil skifte efterhånden, som bekymringerne modtages tidligere. I forhold til denne situation kan der forudses et problem, da der til de unge over 18 år (uden aktiv myndighedssag), der på nuværende tidspunkt visiteres til indsatsen, ikke vurderes at være andre relevante kriminalpræventive tilbud i Odense Kommune.

³⁶ 1 Konsekvensbeskrivelse på baggrund af drøftelse/beslutning på møde i Børn- og Ungeudvalget den 27. februar 2018 om økonomien i Familie og Velfærd i 2018 og efterfølgende år

Det er således vurderingen, at der vil mangle et tilbud til en gruppe af unge, når den primære målgruppe for indsatsen kommer til at fylde mere.

Der arbejdes konkret med forskellige mulige løsninger til at få flere tidlige indberetninger til AVA-koordinationen – før der opstår egentlig kriminalitet og eventuelt aktive børne- og ungesager.

6. Lokale kvalitetssamtaler

I indledningen af årsrapporten er det anført, at den skal bruges til at tilrettelægge den fremadrettede effektledelse, hvilket vil ske via lokale kvalitetssamtaler.

Baggrunden for dette er, at der ikke kan iværksættes én plan, der passer til alle lokalområder i Odense. Således vil eksempelvis årsagen til en tidlig alkoholdebut i et lokalområde ikke nødvendigvis være den samme i et andet. Måden, en forebyggende indsats skal tilrettelægges, vil på sammen måde kunne adskille sig fra lokalområde til lokalområde.

Fælles for alle indsatser på den kriminalpræventive platform er dog, at lokalområderne vil modtage en kvalitetsrapport/datapakke, der præsenterer et lokalt perspektiv på udviklingen inden for de fire udvalgte fokusområder:

- Flere børn og unge har et sundt forhold til rusmidler
- Flere børn og unge fravælger de problemskabende ungegrupperinger
- Flere børn og unge udviser positiv og dannet netadfærd på de digitale platforme
- Flere børn og unge er kriminalitetsfri

Kvalitetsrapporten vil foruden den lokale udvikling rumme en kort analyse af de mulige årsager dertil. Det vil aldrig være muligt at påvise en direkte kausalitet mellem udviklingen og lokalområdets indsatser. Dog vil der i forbindelse med gennemgang af hver kvalitetsrapports data blive sat et teoretisk fokus på den mulige sammenhæng mellem de observerede resultater og tendenser – og på de valgte indsatser i det forgangne år.

Arbejdet med kvalitetssamtaler bygger på metoden 'Sammen om kvalitet', der allerede er kendt på skoleområdet. På baggrund af kvalitetsrapporten vil de 15 LKS-netværk arbejde med en lokal handlingsplan, der skal adressere de kriminalpræventive prioriteringer, man ønsker at arbejde med i det kommende år.

Kvalitetssamtalen vil blive faciliteret af SSP Odense, der på ledelsesniveau tilrettelægger og gennemfører processen sammen med den lokale formand for LKS-netværket.

Metoderne til håndtering af de identificerede udfordringer vil blive forankret i den lokale praksis, herunder eksempelvis i undervisningen i skolerne, ved forebyggende oplæg for forældre mv. Alle lokalområder vil i forbindelse med deres arbejde kunne trække på SSP Odenses indsatser, der fremgår af figur 4.1 i denne rapport.

Som beskrevet i årshjulet i afsnit 2 vil årsrapporten blive præsenteret på SSP Odenses årsmøde i august 2018. Her vil der blive peget på de overordnede tendenser i det kriminalpræventive arbejde i Odense, herunder de centrale prioriteringer.

I september måned 2018 vil LKS-netværket drøfte tendenser og resultater med SSP-bestyrelsens forretningsudvalg, hvorefter der i oktober måned vil blive udarbejdet en kvalitetsrapport/datapakke – som vil blive drøftet ved kvalitetssamtaler med alle lokalområder.